

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

Comisia juridică, de numiri,
disciplină, imunități și validări
Nr.XIX/383/2006

RAPORT SUPLIMENTAR

la Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.156 din 08.04.2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară

În ședința din 5 iunie 2006, plenul Senatului a hotărât trimiterea spre reexaminare a *Propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.156 din 08.04.2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară*, în vederea întocmirii unui raport suplimentar.

Comisia juridică, reluând dezbaterile asupra propunerii legislative, a hotărât, cu unanimitate de voturi, să adopte **raport suplimentar, cu amendamentele** cuprinse în Anexa care face parte integrantă din prezentul raport.

S-a ajuns la această soluție deoarece inițiatorii și-au reformulat propunerea legislativă, ținând seamă de observațiile și propunerile Consiliului Legislativ și ale Guvernului, precum și de avizul Consiliului Superior al Magistraturii.

Într-adevăr, prin reformulare, propunerea legislativă înlocuiește complet forma inițială a acesteia și, în măsura în care ea va fi promulgată ca lege, va înlocui Ordonanța Guvernului nr.2/2000, precum și Legea nr.156/2002 pentru aprobarea acesteia.

Inițiativa legislativă este motivată de necesitatea și oportunitatea creării cadrului legislativ pentru organizarea și funcționarea unei asociații reprezentative a experților tehnici judiciari și extrajudiciari, de utilitate publică, similar cu celelalte organizații ale profesiunilor liberale.

În plus, experții tehnici fiind constituiți într-o asociație profesională vor putea beneficia de o pregătire profesională sistematică și supuși unui control privind respectarea eticii profesionale.

În activitatea organelor de anchetă și a instanțelor judecătorești, expertiza tehnică constituie o probă deosebit de importantă deoarece expertul judiciar participă la desfășurarea justiției, fiind expertul cauzei respective, desemnat de instanță sau de un alt organ judiciar competent, la dispoziția cărora se află pentru explicații și eventuale completări sau refaceri ale raportului de expertiză.

Anexa cuprinde propunerea legislativă reformulată, la îmbunătățirea căreia au contribuit și membrii Comisiei juridice.

La dezbateri, au participat reprezentanții Ministerului Justiției care au susținut respingerea propunerii legislative.

În consecință, supunem spre dezbateri și adoptare, *plenului Senatului, Raportul suplimentar*, care completează raportul inițial, *împreună cu propunerea legislativă*.

În conformitate cu obiectul de reglementare, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare și urmează a fi adoptată potrivit art.76 alin.(2) din Constituția României.

Potrivit art.75 alin.(1) din Constituție și art.88 alin.(7) pct.1 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr.28 din 25 octombrie 2005, propunerea legislativă urmează a fi adoptată de Senat în calitate de primă Cameră sesizată.

Președinte,

Senator Péter Eckstein Kovács

Secretar,

Senator Valentin Dinescu

București, 5 iulie 2006

LEGE
privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și
extrajudiciară

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. - Activitatea de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, precum și modul de dobândire a calității de expert tehnic se organizează și se desfășoară în condițiile prevăzute în prezenta lege.

Art. 2. Expertiza tehnică efectuată de experți tehnici, în condițiile prevăzute de prezenta lege, din dispoziția organelor de urmărire penală, a instanțelor judecătorești sau a altor organe cu atribuții jurisdicționale, în vederea lămuririi unor fapte sau împrejurări ale unei cauze judiciare, constituie expertiză tehnică judiciară.

Art. 3. – Expertiza tehnică efectuată la cererea persoanelor fizice sau juridice cu privire la situații care nu au legătură nemijlocită cu activitatea judiciară constituie expertiză tehnică extrajudiciară.

Art. 4 – (1) Profesia de expert tehnic este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonomă, în condițiile prezentei legi.

(2) Reprezentarea și ocrotirea la nivel național și internațional a intereselor experților tehnici, garantarea unei pregătiri profesionale continue și respectării deontologiei profesiei de expert tehnic, coordonarea și îndrumarea, din punct de vedere metodologic a activității de expertiză tehnică, se asigură de o asociație profesională, reprezentativă, de utilitate publică, denumită în cele ce urmează ASOCIAȚIA, având personalitate juridică și filiale în toate reședințele de județ.

(3) ASOCIAȚIA se constituie în conformitate cu prevederile Ordonanței nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.246/2005, funcționează pe baza unui Statut și unui Cod deontologic al profesiei de expert tehnic și ține evidența experților tehnici cu drept de practică, instituind în acest scop Registrul Național al Experților Tehnici.

(4) După constituire, ASOCIAȚIA va funcționa prin resurse financiare proprii.

(5) ASOCIAȚIA colaborează cu Ministerul Educației și Cercetării și cu universitățile din cadrul acestui minister pentru problemele privind pregătirea, examinarea și perfecționarea continuă a experților tehnici.

Art. 5. – Activitatea de expertiză tehnică se poate exercita la alegere de către experții tehnici, individual sau în societăți comerciale constituite potrivit legii, care au ca obiect de activitate efectuarea de expertize tehnice.

Art. 6. – (1) Pe lângă Consiliul Director al ASOCIAȚIEI și pe lângă Birourile Directoare ale filialelor, Ministerul Justiției va avea câte un reprezentant, care urmărește ca hotărârile și măsurile luate de conducerea ASOCIAȚIEI și de filialele acesteia să respecte întocmai reglementările în vigoare cu privire la expertizele tehnice judiciare.

(2) Reprezentantul Ministerului Justiției din Consiliul Director are următoarele îndatoriri:

a) participă la lucrările Conferinței Naționale, la cele ale Consiliului Director, ale Biroului Permanent și ale Comisiei pentru respectarea deontologiei profesiei de expert tehnic;

b) sesizează Consiliul Director asupra deciziilor Comisiei centrale de control al deontologiei profesionale, pe care le consideră nelegale;

c) sesizează ministrul Justiției ori de câte ori hotărârile ASOCIAȚIEI contravin reglementărilor legale.

d) aduce la cunoștința Consiliului Director analiza problemelor ce apar la nivelul curților de apel, cu privire la modul în care se realizează expertizele tehnice judiciare și propune măsuri, inclusiv privind îmbunătățirea cadrului de funcționare a ASOCIAȚIEI.

(3) Reprezentantul Ministerului Justiției de pe lângă Biroul director al filialei are următoarele atribuții:

a) participă la lucrările adunării generale, ale Biroului director al filialei, ale biroului permanent și ale Comisiei centrale de control al deontologiei profesionale;

b) sesizează Consiliul Director cu privire la aprobarea sau refuzul de înscriere a unor membri în evidența ASOCIAȚIEI, de către Biroul director al filialei, pe care le consideră nelegale;

c) sesizează Comisia centrală pentru respectarea deontologiei profesionale cu privire la hotărârile comisiei pentru respectarea deontologiei profesionale a filialei, pe care le consideră nelegale;

d) sesizează reprezentantul Ministerului Justiției de pe lângă Consiliul Director asupra hotărârilor Biroului director al filialei, care contravin reglementărilor legale.

CAPITOLUL II Calitatea de expert tehnic

Art. 7. – (1) Expertul tehnic este persoana care a dobândit această calitate în condițiile prezentei legi, are competența profesională și capacitatea de a executa expertize tehnice judiciare și/sau extrajudiciare și este înscrisă în Registrul Național al Experților Tehnici conform Art. 12.

(2) Calitatea de expert tehnic se dobândește pe bază de examen, cu respectarea condițiilor prevăzute la art.9.

Art. 8. ASOCIAȚIA, împreună cu Ministerul Justiției, cu Ministerul Educației și Cercetării și cu ministerele care au atestați experți tehnici extrajudiciari, va elabora Regulamentul privind accesul la practicarea profesiei de expert tehnic și modalitatea de practicare legală a acestei profesii, în termen de 90 de zile de la publicarea legii în Monitorul Oficial al României. Regulamentul va fi aprobat prin hotărâre a Guvernului României, care se va publica în Monitorul Oficial al României.

Art. 9 - Dobândește calitatea de expert tehnic persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) este cetățean român și cunoaște limba română;
- b) are capacitate de exercițiu deplină;
- c) a absolvit studii superioare în specialitatea pentru care se prezintă la examenul de expert, dovedite cu diplomă;
- d) are un stagiu de cel puțin 5 ani în specialitatea în care a obținut diploma;
- e) este apt din punct de vedere medical pentru îndeplinirea activității de expert;
- f) nu are antecedente penale și se bucură de o bună reputație profesională și socială;
- g) a fost declarat reușit la examenul organizat în acest scop, în conformitate cu prevederile Regulamentului menționat la art. 8.

Art. 10. - Persoanele care au titlul de academician, profesor universitar sau conferențiar universitar, doctor docent ori doctor în științe tehnice pot dobândi calitatea de expert tehnic judiciar, în condițiile prevăzute în Regulamentul menționat la art. 8, cu scutire de examen în ceea ce privește pregătirea de specialitate.

Art. 11. - (1) În lipsa experților tehnici judiciari dintr-o anumită specialitate, expertizele tehnice judiciare pot fi efectuate și de alți specialiști, care nu au dobândit calitatea de expert tehnic judiciar, dacă îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. a)-f).

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1) vor fi selecționate de ASOCIAȚIE și testate, sub formă de interviu, asupra cunoștințelor prevăzute în Regulamentul menționat la art. 8.

Art. 12. - (1) Persoanele care îndeplinesc condițiile prevăzute la Art. 9 – 11 sunt înscrise în Registrul Național al Experților Tehnici, întocmit pe specialități și pe județe, de către ASOCIAȚIE.

(2) Registrul Național al Experților Tehnici, cuprinzând experții tehnici judiciari, experții tehnici extrajudiciari și specialiștii atestați de ASOCIAȚIE, în 3 secțiuni distincte, cu datele de identificare, întocmit pe specialități și pe județe, în funcție de domiciliul acestora, se publică anual în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a.

(3) Calitatea de expert tehnic și specialitatea se dovedesc cu legitimația de expert, eliberată de ASOCIAȚIE.

(4) În sensul prezentei legi, calitatea de specialist este asimilată în continuare cu cea de expert tehnic judiciar.

Art. 13. - (1) Persoana care a dobândit calitatea de expert tehnic sau de specialist în condițiile prezentei legi, poate efectua expertize tehnice numai în specialitatea în care a fost atestată.

(2) Denumirea specialității expertizei tehnice este stabilită în Nomenclatorul specializărilor din învățământul superior, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

Art. 14. - Efectuarea expertizei tehnice judiciare, dispusă de organele prevăzute la art. 2, este obligatorie, ea neputând fi refuzată decât pentru motive temeinice.

Art. 15. - (1) Salariații numiți experți tehnici judiciari beneficiază, la unitățile la care sunt încadrați, de timpul necesar pentru efectuarea expertizelor tehnice judiciare ce le-au fost încredințate.

(2) În perioada în care nu prestează muncă în calitate de salariat, datorită efectuării expertizei tehnice judiciare încredințate, expertul tehnic judiciar nu va primi salariu; el își păstrează însă în această perioadă celelalte drepturi conferite de calitatea de salariat.

CAPITOLUL III

Reguli procedurale privind expertiza tehnică judiciară

Art. 16. – (1) Organul îndreptățit să dispună efectuarea expertizei tehnice judiciare numește expertul, indică în scris, prin încheiere sau prin Ordonanță, obiectul expertizei și întrebările la care trebuie să răspundă acesta, stabilește data depunerii raportului de expertiză și onorariul provizoriu.

(2) Onorariul final se stabilește de organul care a dispus efectuarea expertizei, ținând seama de argumentarea expertului.

Art. 17. - Partea interesată are dreptul să solicite ca pe lângă persoana numită în calitate de expert să mai participe la efectuarea expertizei, pe cheltuiala sa, și un alt expert, nominalizat de ea, din categoria persoanelor prevăzute la art. 9 -12.

Art. 18. - Expertul are dreptul la asigurarea cheltuielilor de transport, de cazare și la plata diurnei potrivit dispozițiilor care reglementează aceste drepturi pentru salariații din instituțiile publice.

Art. 19. - Suma stabilită drept onorariu provizoriu și avansul pentru cheltuielile de deplasare, atunci când este cazul, se depun, în termen de 5 zile de la numirea expertului, de partea care a cerut expertiza judiciară, în contul organului care a dispus efectuarea acesteia.

Art. 20. - Raportul de expertiză judiciară cuprinde:

a) partea introductivă, în care se menționează organul care a dispus efectuarea expertizei, data la care s-a dispus efectuarea acesteia, numele și prenumele expertului, specialitatea acestuia, data întocmirii raportului de expertiză, obiectul acesteia și întrebările la care expertul urmează să răspundă, materialul pe baza căruia expertiza a fost efectuată și dacă părțile care au participat la aceasta au dat explicații în cursul expertizei;

b) descrierea operațiunilor de efectuare a expertizei, obiecțiile sau explicațiile părților, precum și analiza acestor obiecții ori explicații pe baza celor constatate de expert;

c) concluziile, care cuprind răspunsurile la întrebările puse și părerea expertului asupra obiectului expertizei.

Art. 21. - Raportul de expertiză, însoțit de formularul pentru decont, se depun la organul care a dispus efectuarea expertizei.

Art. 22. - (1) Valoarea onorariilor minime pentru expertizele tehnice judiciare se stabilește de către Ministerului Justiției, la propunerea ASOCIAȚIEI.

(2) Plata onorariului și decontarea altor cheltuieli, atunci când este cazul, cuvenite expertului, se fac prin organul care a dispus efectuarea expertizei.

CAPITOLUL IV

Organizarea activității de expertiză tehnică extrajudiciară

Art. 23. - (1) Expertul tehnic judiciar poate efectua și expertize tehnice extrajudiciare în specialitatea sa, la solicitarea persoanelor fizice și juridice.

(2) Expertul tehnic extrajudiciar poate efectua numai expertize tehnice extrajudiciare în specialitatea pentru care a fost atestat, la solicitarea persoanelor fizice și juridice.

Art. 24. - Relațiile expertului tehnic cu solicitantul expertizei tehnice extrajudiciare se stabilesc prin contract scris de prestări de servicii, semnat de ambele părți.

CAPITOLUL V

Răspunderi și sancțiuni

Art. 25. – Neefectuarea expertizei tehnice, datorită unor cauze imputabile sau efectuarea acesteia cu nerespectarea dispozițiilor legale atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă sau penală a expertului tehnic vinovat.

Art. 26. (1) ASOCIAȚIA poate aplica experților tehnici, pentru săvârșirea unor abateri în exercitarea activității lor, în raport cu gravitatea acestora, următoarele sancțiuni disciplinare:

a) avertisment scris;

b) suspendarea dreptului de a efectua expertize tehnice pe o perioadă cuprinsă între 3 luni și un an;

c) retragerea calității de expert tehnic.

(2) În situația în care împotriva expertului tehnic este pusă în mișcare acțiunea penală, se dispune suspendarea dreptului de a efectua expertize tehnice până la soluționarea definitivă a cauzei.

(3) Împotriva sancțiunii disciplinare aplicate, expertul poate face plângere în termen de 15 zile de la comunicare la Consiliul Director al Asociației. Plângerea făcută în termen suspendă executarea sancțiunii.

(4) Plângerea se rezolvă în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia.

(5) Hotărârea Consiliului Director al Asociației poate fi contestată la instanța de contencios administrativ competentă, potrivit legii.

(6) Hotărârea instanței este definitivă.

CAPITOLUL VI

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 27. - (1) Experții tehnici pot solicita radierea lor din evidența Registrului Național al Experților Tehnici.

(2) Radierea din evidența Registrului Național al Experților Tehnici se dispune conform prevederilor Statutului ASOCIAȚIEI.

Art. 28. – Prevederile prezentei legi se completează cu dispozițiile privind expertiza din Codul de procedură civilă sau, după caz, din Codul de procedură penală.

Art. 29. - Dispozițiile prezentei legi nu sunt aplicabile în situația în care expertiza urmează să fie efectuată de un serviciu medico-legal, de Institutul Central de Expertize Criminalistice sau de un laborator de expertiză criminalistică, precum și de orice alt institut de specialitate.

Art. 30. – (1) Ministerul Justiției, împreună cu ministerele care au atestați experți tehnici extrajudiciari, în colaborare cu Corpul Experților Tehnici din România, în termen de 60 de zile de la publicarea Legii în Monitorul Oficial al României va organiza în conformitate cu Ordonanța Nr. 26/2000 referitoare la Asociații și Fundații, prima Adunare Generală a ASOCIAȚIEI reprezentative a experților tehnici din România.

(2) Prima Adunare Generală va stabili denumirea oficială a acestei ASOCIAȚII și va aproba Statutul și Codul deontologic al profesiei de expert tehnic.

Art. 31. – La data constituirii ASOCIAȚIEI, se abrogă Ordonanța Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 26 din 25/01/2000, ca și Legea nr. 156 din 08/04/2002, pentru aprobarea acesteia.